

มาตรการทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิและสวัสดิการของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

เยาวพา กองเกตุ

มหาวิทยาลัยรามคำแหง เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240

Email: Papa.pare@hotmail.com

วิษณุรัตน์ แสงสุข

มหาวิทยาลัยรามคำแหง เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240

พศวัจน์ กนกนาກ

ศากยีกา เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200

จรัญ ภักดีชนากุล

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ กรุงเทพมหานคร 10210

ดิดต่อผู้เขียนบทความที่ เยาวพา กองเกตุ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240

Email: Papa.pare@hotmail.com

วันที่รับบทความ: 12 ธันวาคม 2562 วันที่แก้ไขบทความ: 14 กันยายน 2563 วันที่ตอบรับบทความ: 4 ตุลาคม 2563

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการคุ้มครองสิทธิ และสวัสดิการของพนักงานในเรื่องของปัญหาเกี่ยวกับการทำสัญญาจ้าง การเลิกจ้าง การประเมินผลการปฏิบัติงาน การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ การร้องทุกข์ การกำหนดค่าตอบแทน และสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ วิธีการวิจัย การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการวิจัยภาคสนาม (Field Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เกี่ยวข้อง 34 ราย และกลุ่มจำเพาะผู้เชี่ยวชาญ 12 ราย ผลการวิจัย สิทธิ และสวัสดิการของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาปัจจุบันยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และไม่สามารถให้ความคุ้มครองสิทธิ และสวัสดิการของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาได้อย่างทั่วถึง เพราะให้อำนาจสถาบันอุดมศึกษาของรัฐอย่างกว้างขวางในการออกกฎหมายเบื้องต้น สรุป บทบัญญัติของกฎหมาย ยังไม่ชัดเจนในทางปฏิบัติทำให้พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาไม่ได้รับความคุ้มครองในเรื่องสิทธิและสวัสดิการที่เท่าเทียมกัน จึงควรหาแนวทางไปสู่การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและมาตราการทางกฎหมายที่เหมาะสมต่อไป

คำสำคัญ: พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา การคุ้มครอง สิทธิ สวัสดิการ

Legal Measures for Protection of Rights and Welfare of Employees in Public Higher Education Institutions

Yoawapa Kongket

Ramkhamhang University, Bangkapi, Bangkok 10240

Email: Papa.pare@hotmail.com

Winuttha Sangsuk

Ramkhamhang University, Bangkapi, Bangkok 10240

Potsawat Kanoknak

Supreme Court of Thailand, Phra Nakhon, Bangkok 10200

Jarun Pakdeetanakul

The Constitutional Court of the Kingdom of Thailand, the Government Complex Commemorating His Majesty, Bangkok 10210

Correspondence concerning this article should be addressed to **Yoawapa Kongket**,

Ramkhamhang University, Bangkapi, Bangkok 10240

Email: Papa.pare@hotmail.com

Received date: December 12, 2019 Revised date: September 14, 2020 Accepted date: October 4, 2020

ABSTRACT

PURPOSES: To examine the protection of rights and welfare of personnel in public higher education institutions, particularly the issues on contracts, unfair dismissal, performance assessment, discipline, appeal, petition, compensation, and medical expense welfare. **METHODS:** Documentary research and field survey by means of in-depth interviews of 34 stakeholders and a focus group of 12 experts. **RESULTS:** Employees' rights and welfare were not consistent with a universal standard. Therefore, the legal measures cannot protect rights and welfare of employees in public higher education institutions in Thailand thoroughly since they provide excessive power to the Public Higher Education Institution Councils to issue laws, regulations and restrictions. **CONCLUSIONS:** Legal provisions are practically unclear to prescribe the fair rights and welfare measures for employees in public higher education institutions. Consequently, legal measures ought to be revised for more effective protection.

Keywords: Higher education institution employees, protection, rights, welfare

บทนำ

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐเป็นสถาบันทางสังคมที่จัดตั้งขึ้น เพื่อ提供การสาธารณูปการแก่ประชาชนด้านการศึกษาขั้นสูงกว่าระดับมัธยมศึกษา และเพื่อตอบสนองความต้องการในการแสวงหาความรู้ของคนในสังคม บทบาท หน้าที่ ตลอดจนรูปแบบของการจัดการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ต่างก็มีหลักบริหารที่เหมือนกัน กล่าวคือ ด้านการผลิตบัณฑิต ด้านการวิจัย ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ซึ่งเป็นหนึ่งในองค์กรหลักของกระทรวงศึกษาธิการ และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาทุกสถาบัน จึงต้องดำเนินการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์ ปัจจุบัน ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ มีจำนวนลดน้อยลงและปรากฏว่ามีจำนวนพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้น อย่างต่อเนื่อง ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2551 ได้มีการตราพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) (พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา, 2551) และมีบทบัญญัติ เกี่ยวกับพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมเกิดขึ้น แต่บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ผู้วิจัยพบว่ามีสภาพปัญหาอย่างมาก และอุปสรรคอยู่หลายประการ

ที่มีผลกระทบต่อสิทธิ และสวัสดิการของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาทั้งสาขาวิชาการและสาขาวิชานิติการ ประกอบกับบทบัญญัติของกฎหมายเอง ยังไม่ชัดเจนในทางปฏิบัติ ทำให้พนักงานในสถาบัน อุดมศึกษาไม่ได้รับความคุ้มครองในเรื่องสิทธิและสวัสดิการที่เท่าเทียมกัน

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาระเบียบ ข้อบังคับและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิ และสวัสดิการของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายเกี่ยวข้องกับสิทธิและสวัสดิการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

2. เพื่อวิเคราะห์ปัญหากฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิทธิ และสวัสดิการของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย

3. เพื่อนำผลการศึกษาวิเคราะห์แนวทาง ปรับปรุง แก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิ และสวัสดิการของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาให้เหมาะสมต่อไป

แนวความคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับ พนักงาน ในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ กฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิ และสวัสดิการ

ของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แนวความคิดเกี่ยวกับสิทธิ

สิทธิ (Rights) เป็นหลักปรัชญาตามกฎหมายธรรมชาติ (Natural Laws หรือ Law of Natural) ถือเป็นการยธรรมร่วมกันของมวลมนุษยชาติ และเป็นสิ่งที่พึงได้รับการเคารพร่วมกัน สิทธิตามความหมายทั่วไปหมายถึง อำนาจที่กฎหมายรับรองคุ้มครองให้แก่บุคคล ในอันที่จะเรียกร้องให้บุคคลอื่นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง สิทธิจึงก่อให้เกิดหน้าที่แก่บุคคลอื่นด้วย มีผู้ให้ความหมายของคำว่าสิทธิไว้หลายท่าน เช่น ความเห็นของ Pieroth (2017) ได้ให้ความหมายสิทธิขั้นพื้นฐานในความหมายทั่วไปว่า หมายถึง สิทธิของปัจเจกบุคคลอันเป็นสิทธิที่ผูกพันต่อรัฐ สิทธิขั้นพื้นฐานเหล่านี้เรียกร้องการให้เหตุผลจากรัฐในกรณีที่จะมีการจำกัดสิทธิขั้นพื้นฐานดังกล่าวในกรณีนี้ย่อมถือว่าสิทธิขั้นพื้นฐานมีอยู่ก่อนรัฐ ตามความเห็นของ Bleckmann (1997) เห็นว่า การให้ความหมายของสิทธิขั้นพื้นฐานอาจให้ความหมายได้ 2 ลักษณะ คือสิทธิขั้นพื้นฐานในความหมายในทางเทคนิคกฎหมาย (Die Grundrechte in Rechtstechnischen Sinne) และสิทธิขั้นพื้นฐานในความหมายโดยแท้ (In Einem Reinen Ordnungssinn) สิทธิจึงเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดอำนาจในทางกฎหมายแก่บุคคลในขณะเดียวกัน ก็ก่อให้เกิดความผูกพันต่อบุคคลอื่นด้วย บุคคลย่อมมีสิทธิเรียกร้องให้มีการลงทะเบียนการกระทำ หรือเรียกร้องให้กระทำ

การ หรือให้ยอมรับการกระทำการของบุคคลนั้น นอกจากนี้สิทธิ คือ สิทธิของประชาชนที่รัฐธรรมนูญเมืองบัญญัติรับรองไว้ สิทธิดังกล่าวมีขอบเขตครอบคลุมถึงสิ่งทั้งหลายทั้งปวงอันพึงกระทำและพึงได้โดยที่สิ่งนั้นไม่ถูกขัดขวางโดยกฎหมาย องค์กรของรัฐเจ้าหน้าที่รัฐ รวมทั้งไม่ถูกขัดขวางโดยแบ่งโดยบุคคลอื่นใด (ไตรมาศ, 2546) ดังนั้น หากมีการออกกฎหมายมาจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนที่ขัดกับเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่ง กสามารถยื่นเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้วินิจฉัยว่า กฎหมายฉบับนั้น ๆ ขัดต่อรัฐธรรมนูญและกฎหมายนั้น ๆ ก็จะบังคับใช้ไม่ได้และในเรื่องตัดสิทธิของความเป็นมนุษย์นั้น การใช้อำนาจขององค์กรรัฐทุกองค์กรต้องคำนึงถึงตัดสิทธิความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพซึ่งเป็นหลักการสำคัญอีกประการหนึ่งด้วย

แนวความคิดทั่วไปเกี่ยวกับสวัสดิการ

สวัสดิการ (Welfare) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542) ได้ให้ความหมายไว้ว่า สวัสดิการ คือ “การให้สิ่งที่เอื้ออำนวยให้ผู้ทำงานมีชีวิต และสภาพความเป็นอยู่ที่ดีและสะดวกสบาย” สวัสดิการในองค์การสามารถจำแนกประเภทสวัสดิการออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) สวัสดิการตามกฎหมายหมายถึง สวัสดิการประโยชน์และบริการที่องค์การจัดสรรให้กับบุคลากรตามข้อกำหนดของกฎหมาย มีวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองต่อความต้องการพื้นฐานของบุคลากรในสถาน

ประกอบการส่งเสริมสวัสดิภาพและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของบุคลากร ตลอดจนส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีของประชากร และ 2) สวัสดิการนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด หมายถึง สวัสดิการประโยชน์และบริการที่องค์การจัดสรรให้กับบุคลากรด้วยความเต็มใจขององค์การ ความร่วมมือระหว่างองค์การและบุคลากร หรือการร้องขอจากบุคลากร โดยสวัสดิการที่ให้จะอยู่นอกเหนือข้อกำหนดของกฎหมาย เช่น รถรับส่ง เงินช่วยเหลือพิเศษ เป็นต้น (สิงคโปร์, 2555) ดังนั้น การจัดสวัสดิการควรให้ทุกคนได้รับความเสมอภาคเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะอยู่ในฐานะหรือความเป็นอยู่อย่างใด รัฐควรจัดสวัสดิการให้อย่างยุติธรรม ไม่เกิดความเหลื่อมล้ำต่างๆ เพื่อลดซึ่งความรู้สึกว่า “ประชาชน” ไม่เกิดการแบ่งพระเคราะห์แบ่งพากซึ่งยากแก่การควบคุมนำไปสู่การแตกร้าวในหมู่คณะ องค์กรด้วยกันได้

แนวความคิดเกี่ยวกับพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา

พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา หรือพนักงานมหาวิทยาลัย เป็นทรัพยากรบุคคล ประเภทหนึ่งที่ได้รับการจ้างเพื่อให้เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ทั้งแทนข้าราชการพลเรือน ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่นับวันจะลดจำนวนลงเรื่อย ๆ ตามมาตรการปรับลดกำลังคน (ข้าราชการ) ภาครัฐ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 (พ.ร.บ.ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา, 2551) ได้บัญญัติ

กำหนดบทนิยามคำว่า พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับการจ้างตามสัญญาจ้างให้ทำงานในสถาบันอุดมศึกษาโดยได้รับค่าจ้าง หรือค่าตอบแทน จากงบประมาณแผ่นดิน หรือเงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษา พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา จึงมีบทบาทและหน้าที่ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา กล่าวคือ มีบทบาทหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอน (สาขาวิชาการ) สนับสนุนการเรียนการสอน (สาสนับสนุนวิชาการ) รวมทั้งมีบทบาทในการบังคับบัญชาการ บริหารงานในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (สาบบริหาร) พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาถือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐในระบบกฎหมายไทยในการจัดทำบริการสาธารณะทางการศึกษาในระบบอุดมศึกษา

หลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา

ธรรมาภิบาล (Good Governance) เป็นสิ่งสำคัญ และสิ่งจำเป็นเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานของทุกองค์กรรวมถึงสถาบันอุดมศึกษาเป็นอีกสถาบันหนึ่งที่มีบทบาทให้บริการแก่สังคมในเรื่องของการจัดการศึกษา องค์ประกอบสำคัญของธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา หลักภัย (2543) อธิบายกรร唆นตรี ในขณะนำเสนอในที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ (ปอมท.) เมื่อปี พ.ศ. 2543 มีดังนี้ คือ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักความโปร่งใส 3)

หลักการมีส่วนร่วม 4) หลักความรับผิดชอบ และ 5) หลักความคุ้มค่า (แก้วพิจิตร, 2551) ดังนั้น การนำธรรมากิบາລมาจัดกรอบรูปแบบของการบริหารจัดการจึงทำให้ทราบว่า ประสิทธิภาพการทำงานของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจะอยู่ในระดับใด เพื่อสามารถประเมินมาตรฐานของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐได้ โดยเฉพาะการวางแผนนโยบาย ทิศทาง และเป้าหมายในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งต้องกำหนดทิศทางในอนาคต และเป้าหมายของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐให้ได้อย่างถ่องแท้ และสามารถร่วมมือกับฝ่ายบริหารและหน่วยงานภายในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐได้อย่างเหมาะสม

หลักสัญญาทางปักษ์

การทำสัญญาจ้างพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาอยู่ในรูปแบบสัญญาทางปักษ์ ซึ่งเป็นสัญญาที่มีข้อกำหนดในสัญญาซึ่งมีลักษณะพิเศษที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของรัฐ ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้อำนาจทางปักษ์ หรือการดำเนินกิจกรรมทางปักษ์ สัญญาทางปักษ์องจึงไม่ยึดหลักสัญญาด้วยเป็นสัญญาอย่างเคร่งครัด เมื่อกับสัญญาทางแพ่งที่ยึดว่า สัญญาคือสัญญาต้องได้รับการปฏิบัติตาม สัญญาจะผิดสัญญาไม่ได้ หรือจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาโดยที่คู่สัญญาไม่ยินยอม ไม่ได้ แต่สัญญาทางปักษ์องนั้น ถ้าข้อเท็จจริงเปลี่ยนไป ฝ่ายปักษ์สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อสัญญาได้ (คำหอม, 2554)

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551

ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (พ.ร.บ. ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา, 2551) ซึ่งบบทัญญัติในกฎหมายดังกล่าว พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา หมายความว่า “บุคคลซึ่งได้รับการจ้างตามสัญญาจ้างให้ทำงานในสถาบันอุดมศึกษาโดยได้รับค่าจ้างหรือค่าตอบแทนจากเงินงบประมาณแผ่นดินหรือเงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษา”

บทบัญญัติมาตรา 65/1 บัญญัติว่า “การกำหนดตำแหน่งระบบการจ้าง การบรรจุและการแต่งตั้งอัตรากำลังและค่าตอบแทนเงินเพิ่มและสวัสดิการการเลื่อนตำแหน่ง การเปลี่ยนและการโอนย้ายตำแหน่ง การลาจarryาบรรณ วินัย และการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การออกจากงาน การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ และการอื่นที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษา”

บทบัญญัติมาตรา 65/2 บัญญัติว่า “พนักงานในสถาบันอุดมศึกษามีสิทธิที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา 18 หรือตำแหน่งอื่นได้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษาที่ออกตามมาตรา 65/1 ได้

ในการนี้ที่มีการแต่งตั้งพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ให้ดำรงตำแหน่ง ประเภท

ผู้บริหาร ตามมาตรา 18 (ข) ให้พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาผู้นั้น มีอำนาจและหน้าที่ในตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้ง และมีอำนาจบังคับบัญชาข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่สังกัดหน่วยงานนั้น

ตำแหน่งพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ตำแหน่งใดบังคับบัญชาข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ในส่วนราชการ หรือส่วนงานใดในฐานะใดให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด” พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน ในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มีการกำหนดหลักเกณฑ์ ในส่วนเกี่ยวกับพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นทางการ ซึ่งปัจจุบันในสถาบันอุดมศึกษาไม่มีการบรรจุ และแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาโดยสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ จะใช้การบรรจุ และแต่งตั้งพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาทดแทนอัตราข้าราชการเดิมซึ่งพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา มีสิทธิที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการและตำแหน่งผู้บริหารเช่นเดียวกัน

วิธีการวิจัย

การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เป็นการค้นคว้าเอกสารทั้งของไทยและต่างประเทศ ขั้นตอนที่ 2 การวิจัยภาคสนาม (Field Research) โดยการสัมภาษณ์ เชิงลึก พนักงานใน

สถาบันอุดมศึกษา ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัย จำนวน 34 คน และจัดสอน那麼กลุ่มเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาการ และด้านกฎหมาย จำนวน 12 คน ทั้งนี้เพื่อหามาตรฐานการทางกฎหมายที่เหมาะสมในการคุ้มครองสิทธิและสวัสดิการของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐต่อไป ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

ผลการวิจัย

จากการศึกษาและวิเคราะห์ประเต็น ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า

ประการแรก ปัญหาเกี่ยวกับสัญญาจ้าง และการเลิกจ้างพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน ในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551

มาตรา 3 (พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน ในสถาบันอุดมศึกษา, 2551) ให้ความหมาย คำว่า “พนักงาน ในสถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับการจ้างตามสัญญาจ้างให้ทำงานในสถาบันอุดมศึกษา โดยได้รับค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนจากเงินงบประมาณแผ่นดิน หรือเงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษา เมื่อพิจารณาจากบทนิยามดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการทำสัญญาจ้างระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ กับพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา มีลักษณะเป็นสัญญาทางปกครอง ตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติ

จัดตั้งศalaปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 เพราะมีคู่สัญญาฝ่ายหนึ่ง คือ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครอง และเป็นสัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะทางการศึกษา ลักษณะสัญญาจ้าง จึงมีเนื้อหาสาระหรือข้อความที่ให้สิทธิพิเศษแก่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐเหนือกว่าคู่สัญญา อีกฝ่ายหนึ่ง ดังนั้น ในเรื่องสภาพการจ้างค่าตอบแทนการจ้าง ระยะเวลาการจ้าง สิทธิ และสวัสดิการอื่นๆ ของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา สถาบันอุดมศึกษา จึงสามารถใช้ออกสิทธิ์ในการทำสัญญา กำหนดข้อความที่เป็นประโยชน์แก่สถาบันอุดมศึกษา ของรัฐฝ่ายเดียวได้ และหากเกิดกรณีการเลิกจ้างโดยการไม่ต่อสัญญาเกิดขึ้น เพราะผลแห่งการประเมินการปฏิบัติงานหรือเลิกจ้างด้วยสาเหตุอื่น พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา จะได้รับการเยียวยาจากการได้บ้าง ด้วยความสัมพันธ์ในรูปแบบสัญญาจ้างระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐกับพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาในแต่ละสถาบันจะเป็นรูปแบบของสัญญาทางปกครอง แต่เนื้อหาของสัญญาจ้างในแต่ละสถาบันอุดมศึกษาก็มีความแตกต่างกัน เพราะการกำหนดข้อความในสัญญาจ้าง ไม่ได้มีกฎหมายกำหนดให้มีเนื้อหาอย่างเดียวกัน สำหรับใช้จ้างพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ประกอบกับกฎหมายที่กำหนดถึงความสัมพันธ์ลักษณะดังกล่าวกำหนดให้ไม่ต้องนำกฎหมายแรงงานมาใช้บังคับ กล่าวคือ ไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน

กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ ดังนั้น หลักประกันในเรื่อง การเลิกจ้าง จึงเป็นประเด็นปัญหาสำคัญ

ประการที่สอง ปัญหาเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ตามพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551

การประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ตามมาตรา 65/1 (พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา, 2551) มิได้กำหนดหลักเกณฑ์การประเมิน ผลการปฏิบัติงานของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา เอ้าไว้เป็นการเฉพาะ แต่ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐแต่ละสถาบัน มีอิสระในการที่จะออกข้อบังคับเกี่ยวกับการประเมินการปฏิบัติงานของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาในหน่วยงานของตนเอง ได้แต่กต่างกัน การบัญญัติกฎหมายดังกล่าว จึงส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในการประกอบอาชีพของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา เพราะยังขาดหลักกฎหมายที่ใช้เป็นมาตรฐานเดียวกันในระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ดังนั้น หลักเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา แต่ละสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจึงเกิดความไม่เท่าเทียมกัน และเกิดความไม่เป็นธรรม ซึ่ง

พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ควรได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายที่เท่าเทียมกัน

ประกาศที่สาม ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ของพนักงาน ในสถาบันอุดมศึกษา ตามพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน ในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551

บทบัญญัติดังกล่าว (พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา, 2551) บัญญัติในเรื่อง การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา กำหนดให้เป็นอำนาจของ สภาสถาบันอุดมศึกษาแต่ละสถาบัน สามารถออกข้อบังคับในเรื่องดังกล่าวได้ด้วยตนเอง โดยไม่มีหลักกฎหมายกำหนดให้ต้องมี หลักเกณฑ์ที่เหมือนกัน ในระหว่าง สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในแต่ละสถาบัน อันอาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อพนักงาน ในสถาบันอุดมศึกษา และขัดต่อหลักความเสมอภาค รวมถึงการคุ้มครองทางกฎหมาย เพื่อการสร้างโอกาสที่เท่าเทียมกัน

ประกาศที่สี่ ปัญหาเกี่ยวกับ การกำหนดค่าตอบแทน และสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลของพนักงาน ในสถาบันอุดมศึกษา ในส่วนของการกำหนดค่าตอบนั้น ด้วยพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ปรากฏขึ้นอย่างชัดเจน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 ตามมติคณะกรรมการให้จ้างพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา (สำนัก

เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี, 2544) โดยใช้การบรรจุและแต่งตั้งพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาทดแทนอัตราข้าราชการเดิมที่เกษียณอายุและในกรณีที่มีการสรรหาใหม่กรณีขาดแคลน เพื่อรับรองการออกระบบในปี พ.ศ. 2545 เป็นสถาบันอุดมศึกษา ในกำกับของรัฐ โดยได้รับเงินเดือนในอัตราที่มากกว่าฐานเงินเดือนของข้าราชการในปัจจุบัน คือ สำหรับจ้างพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาสายวิชาการ อัตราเงินเดือนแรกบรรจุในอัตรา 1.7 เท่า และพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาสายปฏิบัติการ อัตราแรกบรรจุให้ได้รับอัตราเงินเดือน 1.5 เท่า ทั้งนี้ โดยให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐแต่ละแห่ง เป็นผู้กำหนดจำนวนบุคคลที่จะจ้าง และอัตราเงินเดือน ภายในวงเงินงบประมาณที่ได้รับ การจัดสรรจากกระทรวงมหาดไทยพิจารณา บทบัญญัติในพระราชบัญญัติ ระเบียบ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 จะเห็นได้ว่าตัวบทกฎหมายมิได้บัญญัติเรื่องการกำหนดค่าตอบแทนประเภทเงินเดือน และเงินประจำตำแหน่งของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาไว้ เป็นการเฉพาะ เพื่อใช้เป็นมาตรฐานให้ปฏิบัติ เมื่อมีนักสำหรับพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาในทุกสถาบัน ดังนั้น จึงเห็นสมควรบัญญัติกฎหมายว่าด้วยเรื่องของเงินเดือน และเงินประจำตำแหน่งของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาไว้เป็นการเฉพาะ เพื่อใช้เป็นมาตรฐานเดียวกันในการจ่ายค่าจ้างและเงินประจำตำแหน่งของ

ພັນກັງນານໃນສຕາບັນອຸດມຕືກໜາຂອງທຸກສຕາບັນສໍາຮັບຄ່າຕອບແຫັນເื่ັ້ນໆ ໄທເປັນໄປຕາມຂ້ອບັນດັບຂອງແຕ່ລະສຕາບັນອຸດມຕືກໜາຂອງຮູ້ຕາມຄວາມຈຳເປັນແລະເໝາະສົມຕ່ອໄປ

ສໍາຮັບໃນສ່ວນຂອງສວັສດິກາຮ່າງຮັກໜາພຍາບາລ ພັນກັງນານໃນສຕາບັນອຸດມຕືກໜາ ອີ່ເປັນເຈົ້າໜ້າທີ່ຂອງຮູ້ທີ່ປົງປົກທິ່ນໜ້າທີ່ໃນສຕາບັນອຸດມຕືກໜາຂອງຮູ້ແໜ່ອນຂ້າຮາຊກາຮ່າງພລເຮືອນໃນສຕາບັນອຸດມຕືກໜາຂອງຮູ້ທີ່ປັຈຸບັນມີຈຳນວນລົດລົງ ໂດຍຂ້າຮາຊກາຮ່າງພລເຮືອນໃນສຕາບັນອຸດມຕືກໜາຂອງຮູ້ຈະໄດ້ຮັບສວັສດິກາຮ່າງຮັກໜາພຍາບາລຈາກຮູ້ ໂດຍມີສີທີ່ເປັກຄ່າຮັກໜາພຍາບາລສໍາຮັບຕົນເອງ ຕລອດຈົນບົດມາຮົດ ອຸ່ສົມຮສ ແລະບຸຕຸຮ ທີ່ເຈັບປ່ວຍໄດ້ແຕກຕ່າງກັບພັນກັງນານໃນສຕາບັນອຸດມຕືກໜາ ທີ່ໄດ້ຮັບກົມຄຽກ ໃນສ່ວນຂອງສວັສດິກາຮ່າງຮັກໜາພຍາບາລຕາມສີທີ່ປະກັນສັງຄມ ທີ່ເປັນສີທີ່ເນັ້ນພະຕົວຂອງພັນກັງນານໃນສຕາບັນອຸດມຕືກໜາເທົ່ານັ້ນ ທີ່ໄດ້ຮັບກົມຄຽກ ແຕ່ໄມ່ກົມຄຽກຮ່ວມສິ່ງບຸດຸຄລໃນຄຣອບຄຣວຂອງພັນກັງນານໃນສຕາບັນອຸດມຕືກໜາດ້ວຍ ແລະ ນອກຈາກກາຮ່າງຮັກໜາພຍາບາລຕາມສີທີ່ປະກັນສັງຄມແລ້ວ ພຣະຮາຊບັງຢູ່ຕີຣະເບີຍນຂ້າຮາຊກາຮ່າງພລເຮືອນໃນສຕາບັນອຸດມຕືກໜາ (ຈັບທີ 2) ພ.ສ. 2551 ມາດຮາ 65/1 ຍັງໄດ້ກຳນົດໃຫ້ສວັສດິກາຮ່າງຮັກໜາຕ່າງໆ ຂອງພັນກັງນານໃນສຕາບັນອຸດມຕືກໜາ ເປັນໄປຕາມຂ້ອບັນດັບຂອງສຕາບັນອຸດມຕືກໜາຂອງຮູ້ແຕ່ລະສຕາບັນ ມີສວັສດິກາຮ່າງຮັກໜາພຍາບາລທີ່ຕ່າງກັນອອກໄປຈະນັ້ນ ເມື່ອໄມ່ມີບທບັງຢູ່ຕີຣະເບີຍນຂ້າຮາຊກາຮ່າງຮັກໜາພຍາບາລ

ບັງຢູ່ຕີເກີຍກັບເຮືອງກາຮ່າງຮັກໜາພຍາບາລຂອງພັນກັງນານໃນສຕາບັນອຸດມຕືກໜາ ແລະບຸດຸຄລໃນຄຣອບຄຣວໂດຍຕຽງ ແລະບທບັງຢູ່ຕີມາດຮາ 65/1 ບັງຢູ່ຕີໃຫ້ອຳນາຈສກາສຕາບັນອຸດມຕືກໜາ ກຳນົດເງິນເພີ່ມ ແລະສວັສດິກາຮ່າງຮັກໜາພຍາບາລໄດ້ເອງ ປັຈຸບັນຈຶ່ງພບຄວາມເຫັ້ມລໍ້າຂອງກາຮ່າງຮັກໜາພຍາບາລທີ່ແຕກຕ່າງກັນຂອງພັນກັງນານໃນສຕາບັນອຸດມຕືກໜາໃໝ່ສຕາບັນອຸດມຕືກໜາຂອງຮູ້

ສຸດປະລົງກົດປ່າຍຜລ

ຈາກກາຮ່າງຮັກໜາກົງໝາຍທີ່ເກີຍຂອງກັບສີທີ່ແລະສວັສດິກາຮ່າງຮັກໜາໃນສຕາບັນອຸດມຕືກໜາ ເປົ້າຍບໍ່ເຖິງກັບກົງໝາຍເກີຍຂອງກັບສີທີ່ແລະສວັສດິກາຮ່າງຮັກໜາພຍາບາລໃນປະເທດໄທ ໂດຍເປົ້າຍບໍ່ເຖິງຫລັກກາຮ່າງຮັກໜາທີ່ສໍາຄັງ 5 ປະເທັນ ຄື່ອ 1) ກາຮ່າງຮັກໜາພຍາບາລ ກາຮ່າງຮັກໜາ ແຕ່ງຕັ້ງ 2) ກາຮ່າງຮັກໜາພຍາບາລ ປະເທັນ 3) ກາຮ່າງຮັກໜາພຍາບາລ ດຳເນີນກາຮ່າງຮັກໜາພຍາບາລ ດຳເນີນກາຮ່າງຮັກໜາພຍາບາລ ດຳເນີນກາຮ່າງຮັກໜາພຍາບາລ ດຳເນີນກາຮ່າງຮັກໜາພຍາບາລ 4) ກາຮ່າງຮັກໜາພຍາບາລ ດຳເນີນກາຮ່າງຮັກໜາພຍາບາລ ດຳເນີນກາຮ່າງຮັກໜາພຍາບາລ ດຳເນີນກາຮ່າງຮັກໜາພຍາບາລ 5) ສວັສດິກາຮ່າງຮັກໜາພຍາບາລ

ຜລຈາກກາຮ່າງຮັກໜາພຍາບາລວ່າ ດ້ວຍພຣະຮາຊບັງຢູ່ຕີຣະເບີຍນຂ້າຮາຊກາຮ່າງຮັກໜາພຍາບາລໃນສຕາບັນອຸດມຕືກໜາ (ຈັບທີ 2) ພ.ສ. 2551 ມາດຮາ 65/1 ໄທເກີຍຂອງກັບກົງໝາຍເກີຍຂອງຮູ້ຕີຣະເບີຍນຂ້າຮາຊກາຮ່າງຮັກໜາພຍາບາລ ສາມາດອອກຂ້ອບັນດັບ ກຳນົດຕໍ່ແທນ່ງ ຮະບບກາຮ່າງຮັກໜາພຍາບາລ ກາຮ່າງຮັກໜາພຍາບາລ ແຕ່ງຕັ້ງ ອັດຮາຄ່າຈຳນວນແລະຄ່າຕອບແຫັນ ເງິນເພີ່ມແລະສວັສດິກາຮ່າງຮັກໜາພຍາບາລ ກາຮ່າງຮັກໜາພຍາບາລ ເລື່ອນຕໍ່ແທນ່ງ ກາຮ່າງຮັກໜາພຍາບາລ

โอนย้ายตำแหน่ง การลา จรายาบรรณ วินัย และการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การออกจากงาน การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ และการอื่นที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ได้เอง ดังนั้น การบริหารงานบุคคลในส่วนของ พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาในแต่ละสถาบัน จึงมีความแตกต่างกัน ในเรื่องเกี่ยวกับการทำ สัญญาจ้าง และการเลิกจ้างพนักงานใน สถาบันอุดมศึกษา สภาพการจ้างพนักงานใน สถาบันอุดมศึกษา ถูกกำหนดไว้โดยสัญญา จ้าง ระยะเวลาการจ้างงานจะมีเพียงได้ชื่นอยู่ที่ คู่สัญญาจะตกลงกัน ซึ่งมีกำหนดระยะเวลา การจ้างที่แน่นอน และสัญญาจ้างมีลักษณะ เป็นสัญญาทางปักษรอง ตามมาตรา 3 แห่ง พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปักษรองและวิธี พิจารณาคดีปักษรอง พ.ศ. 2542 ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในฐานะที่เป็น หน่วยงานทางปักษรองจึงต้องมีสิทธิพิเศษบาง ประการที่จะกำหนดข้อความไว้ในสัญญา ข้อบังคับ หรือประกาศที่ให้ประโยชน์แก่ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐมากกว่า อัน ก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันระหว่าง คู่สัญญา และการเลิกจ้างพนักงานใน สถาบันอุดมศึกษานั้น แม้เนื้อหาที่มีลักษณะ ว่ากิจกรรมของมหาวิทยาลัยไม่อยู่ภายใต้บังคับ แห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานและ กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ แต่พนักงาน ในสถาบันอุดมศึกษา ก็ควรต้องได้รับการ คุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่ กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครอง

แรงงาน โดยมีบทบัญญัติของกฎหมายบัญญัติ ในเรื่องการคุ้มครองเมื่อถูกเลิกจ้างไว้ให้ ชัดเจน เช่น เงินชดเชยเมื่อถูกเลิกจ้าง เป็นต้น

แนวทาง ปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย เกี่ยวกับสิทธิและสวัสดิการของพนักงานใน สถาบันอุดมศึกษาด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) พบว่า ควรมีการแก้ไข เพิ่มเติม พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 โดยมีสาระสำคัญ คือ เปลี่ยนแปลงบท นิยาม คำว่า พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่ แต่เดิมอยู่ในรูปแบบของการทำสัญญาจ้างเป็น การบรรจุและแต่งตั้ง เพิ่มเติมบทบัญญัติ เกี่ยวกับสิทธิ และสวัสดิการของพนักงานใน สถาบันอุดมศึกษา ในเรื่องของหลักการ บริหารงานบุคคล สำหรับพนักงานใน สถาบันอุดมศึกษา ที่ต้องเป็นไปเพื่อ ผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา ของรัฐ การรับบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้ง การ พิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนตำแหน่ง และการให้ประโยชน์อื่นแก่พนักงานใน สถาบันอุดมศึกษา ต้องเป็นไปอย่างเป็นธรรม การดำเนินการทางวินัยต้องเป็นไปด้วยความ ยุติธรรม ปราศจากอคติ เสริมภาพในการ รวมกลุ่มของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา การบริหารจัดการในเรื่องของเงินเดือน และ เงินประจำตำแหน่งของพนักงานใน สถาบันอุดมศึกษามีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น รวมถึงเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่ประจำอยู่ใน บางพื้นที่ ตำแหน่งในบางส่วนงาน หรือ ตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ตามที่สถา

สถาบันอุดมศึกษากำหนด หลักเกณฑ์การได้รับค่าตอบแทนประเทเกนเดือนของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับหลักเกณฑ์ที่กฎหมายได้กำหนดตามกฎหมาย เป็นประกาศ หรือมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเพิ่มเติมบทบัญญัติกฎหมายในส่วนของเงินเพิ่ม เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว เป็นเสียงภัย หรือสิทธิประโยชน์อื่นเพิ่มขึ้น เพิ่มเติมบทบัญญัติกฎหมายให้สถาบันอุดมศึกษาประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อติดตาม ปรับปรุงแก้ไข พัฒนาการปฏิบัติงาน ความรู้ ความสามารถ เพื่อความเป็นเลิศในทางวิชาการ และวิชาชีพ เพิ่มเติมบทบัญญัติกฎหมาย หากพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาผู้ได้ถูกกล่าวหาโดยมีหลักฐานตามสมควรว่าได้กระทำผิด วินัย หรือความประพฤติอันดูบังคับบัญชาไว้ กระทำการผิดวินัย ให้ผู้ดูบังคับบัญชาตั้งคณะกรรมการสอบสวน ทางวินัยโดยไม่ซักข้า เว้นแต่การกระทำการผิดวินัยที่มิใช่การกระทำการผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือเป็นกรณีความผิดที่ประพฤติชัดแจ้งตามที่คณะกรรมการกำหนด ผู้ดูบังคับบัญชาจะไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยก็ได้ หลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนทางวินัย และให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดี ปกครอง เพิ่มเติมบทบัญญัติกฎหมาย ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ให้ สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มี

การประกันสุขภาพแก่พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาทุกคน ซึ่งปฏิบัติงาน ให้แก่สถาบันอุดมศึกษา รวมถึงสวัสดิการ การสงเคราะห์ สิทธิประโยชน์หรือความช่วยเหลืออย่างใด ๆ เพิ่มเติมแก่พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจนบิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา และเพิ่มเติมบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับค่าชดเชยหากพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาต้องออกจากงานก่อนครบระยะเวลาตามคำสั่งได้ หรือเกิดจากการเลิก หรือยุบหน่วยงาน หรือตำแหน่งที่พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาปฏิบัติหน้าที่หรือดำรงอยู่ ให้พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาได้รับค่าชดเชย ตามที่สภากลุ่มสถาบันอุดมศึกษากำหนด โดยต้องไม่น้อยกว่าค่าชดเชยตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน

ข้อเสนอแนะ

1. แก้ไขบทนิยาม คำว่า “พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา”
2. ยกเลิกบทบัญญัติตามตรา 65/1 พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และใช้ข้อความต่อไปนี้แทน “การบรรจุและแต่งตั้งพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภากลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเปลี่ยนให้เป็นอำนาจของอธิการบดี เว้นแต่การแต่งตั้งพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ หรือตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่ากับตำแหน่งประเกทวิชาการระดับ

ทรงคุณวุฒิตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนตามที่คณะกรรมการกำหนด”

3. เพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมาย ในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลสำหรับพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาต้องเป็นไปเพื่อผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

4. เพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมาย ในส่วนที่เกี่ยวกับการจ่ายเงินค่าตอบแทนประเภทเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และค่าตอบแทนอื่น แก่ พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา

5. เพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมาย ในส่วนที่เกี่ยวกับกรณีที่ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนได้รับเงินเดือน เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว เปี้ยเสียงกัย หรือสิทธิประโยชน์อย่างอื่น เพิ่มขึ้นตามกฎหมายหรือตามมติคณะกรรมการนิติ ให้พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ค่าตอบแทนจากการบประมาณแผ่นดิน ได้รับเงินเดือน เงินเพิ่ม เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว เปี้ยเสียงกัย หรือสิทธิประโยชน์ ดังกล่าวเพิ่มขึ้นในอัตราเดียวกัน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา และให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์เดียวกันกับข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

6. เพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมาย ในส่วนที่เกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน

ของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ทั้งนี้ เพื่อติดตาม ปรับปรุง แก้ไข พัฒนา การปฏิบัติงาน ความรู้ ความสามารถ เพื่อความเป็นเลิศในทางวิชาการและวิชาชีพเพื่อให้การปฏิบัติงานของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

7. เพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมาย ในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดกรอบอัตรากำลังของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่เพิ่งมีในสถาบันอุดมศึกษา กรอบของตำแหน่ง อันดับเงินเดือนของตำแหน่ง

8. เพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมาย ในส่วนที่เกี่ยวกับการลาหยุดราชการเพื่อไปเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการหรือตามโครงการแลกเปลี่ยนคณาจารย์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ

9. เพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมาย ในส่วนที่เกี่ยวกับการรักษาวินัยและจรรยาบรรณของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา การตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย หลักเกณฑ์ และวิธีการสอบสวนทางวินัย การขยายระยะเวลาการสอบสวนทางวินัย และผู้มีอำนาจในการสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย

10. เพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมาย ในส่วนที่เกี่ยวกับการให้สถาบันอุดมศึกษาจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อเป็นหลักประกันแก่พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาในกรณีออกจากงาน

11. เพิ่มเติมบทัญญัติของกฎหมาย ในส่วนที่เกี่ยวกับ การประกันสุขภาพให้แก่ พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาทุกคน ซึ่งปฏิบัติงานให้แก่สถาบันอุดมศึกษา รวมตลอดถึงสวัสดิการ การสงเคราะห์ สิทธิประโยชน์ หรือความช่วยเหลืออย่างใด ๆ เพิ่มเติมแก่ พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจนบิดามารดา คู่สมรส หรือบุตร โดยขอบด้วยกฎหมายของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา

และการประกันสุขภาพแก่พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปตามความเหมาะสม ทั้งนี้ตามข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษา ทั้งนี้ เพื่อเป็นประโยชน์เกื้อกูล และสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา

12. เพิ่มเติมบทัญญัติของกฎหมาย ในส่วนที่เกี่ยวกับการจ่ายค่าชดเชยให้กับพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา

References

- Bleckmann, A. (1997). *Staatsrecht II-Die Grundrechte*. Heymanns.
- Kaewpijit, S. (2551). *The practice of good governance in private higher education institutes* [Unpublished doctoral thesis]. Silpakorn University.
- Kamhom, R. (2554). *Security and Thai society*. Thammasat Press.
- Leekpai, C. (2543). *Annual report*. Meeting of the chairmen of university lecturers nationwide (PTTEP).
- Pieroth, B. (2017). *Grundrechte Staatsrecht ll*. CF Muller.
- Singkanayti, B. (2555). *Fundamental principles of rights, liberty, and human dignity*. Winyuchon Publication House.
- Royal Institute. (2542). *Dictionary of the Royal Institute* B.E. 2542. Nanmeebook Publication.
- The Secretariat of the Cabinet. (2544). *Annual Report 1998-2000*.
- The Higher Education Civil Service Act (No. 2) B.E. 2551. (2551, 5 February). *Government Gazette*, 125(28), 36-43.
- The Royal Academy. (2542). *Dictionary version royal academy* 2542. Siriwattana Interprint Nanmee Publication.
- Traimas, C. (2546). *Constitutional court and political reform: Thai constitutional court, past, present, future*. The Constitutional Court of the Kingdom of Thailand.